

distinctio: cum ergo in Christo cum unitate suppositi sit diversitas naturarum, potest esse sanctus per essentiam secundum unam naturam, & secundum aliam sanctus per participationem, non autem Filius Dei naturalis, & Filius ejus adoptivus. Ita D. Thomas in 3. dist. 13. qu. 1. art. 1. ad 1.

6. Ex dictis colligitur, gratiam habitualem infusa fuisse Christo à primo instanti conceptionis, cum enim sequatur ad unionem hypostaticam, eodem momento quo anima Christi habuit gratiam unionis, gratia quoque habitualis fuit ornata. Unde Abbas Guerricus serm. 2. de Annunt. bellissime obseruat, Christum in Scriptura simul appellari germen, & florem, & fructum; quia sine gradu perfectus, ab initio conceptus sui, omni virtute & gracia in seipso extitit perfectus.

7. Sed quæres primò, an gratia habitualis infusa anima Christi in primo instanti conceptionis, fuerit dispositio physica, vel moralis, ad unionem hypostaticam? Respondeo negativè, quia dispositio physica, & ex natura rei, debet esse ejusdem ordinis cum forma ad quam disponit, & illam necessariò secum trahere: gratia autem habitualis neutrum habet, cum neque sit ordinis hypostatici, nec hypostaticam unionem secum infallibiliter trahat. Dispositio verò moralis illa dicitur, cuius intuitu forma subiecto tribuitur: Atqui gratia unionis non est concessa Christo intuitu gratiae habitualis, sed potius econtra intuitu & ratione unionis hypostaticae, data sunt Christo carismata omnium gratiarum, iuxta illud Joan. 1. *Vidimus gloriam ejus quasi unigeniti à Patre, plenum gratiae & veritatis.* Ubi ex filiatione naturali infert Evangelista plenitudinem omnium gratiarum, quæ in anima Christi ex unione personali cum Verbo, ut rivuli è fonte promanantur: Ergo gratia habitualis infusa anima Christi, à primo instanti conceptionis, nec fuit dispositio physica, nec moralis, ad unionem hypostaticam. Fuit tamen medium congruentia respectu illius, in quantum scilicet decens & congruum fuit, quod Verbum Divinum assumetur humanitatem prelatam gratiam, & omnibus virtutibus ac donis exornatum: Sicut in virgine Principi desparsata, annuli, jocalia, & ceteri ornatus, possunt dici medium congruentia, in quantum reddunt illam Principi congruam seu convenientem. Ita S. Thomas in 3. dist. 2. qu. 2. art. 2. in corp. & qu. 29. de verit. art. 2.

8. Dices: Omne quod elevatur ad formam naturali suam excedente, debet priùs aliqua dispositione præparari & reddi capax illius, ut docet D. Thomas 1. p. qu. 12. art. 5. Sed unio hypostatica est supra natura humanitatis Christi: Ergo ut hæc ad illam elevetur, debet aliqua dispositione præparari & coaptari, quæ nulla alia esse potest, quam gratia habitualis.

Respondeo distinguendo Majorem: Quod elevatur ad formam per quam constitutur in ratione operantis, & à qua habet esse secundum quid, concedo Majorem. Si eleveretur ad formam per quam constitutur in ratione hypostasis seu personæ, & à qua habet esse simpliciter & personale, nego. Si ergo natura aliqua eleveretur in ordine ad operationem, debet disponi per habitum, vel per aliud aliud quod potentiam compleat in actu primo: quo pacto intellectus beati disponitur per lumen gloriarum, qui secundum proprium actum sanctificantur; alia autem puerorum, qui non sanctificantur secundum proprium actum fidei, sed secundum fidem parentum vel Ecclesie. Prima autem sanctificatio est perfectior quam secunda, sicut actus est perfectior quam habitus, & quod est per se eo quod est per aliud.

positionem; unde natura creata nulla indiget dispositione ad subsistentiam à qua recipit esse impli- citer, neque ad aliam loco propriæ suscipiendam: quapropter ut humanitas Christi Personalitati Verbi uniatur, nulla egit dispositione, sed sola pot- tencia obedientialis ad illam recipiendam sufficit.

9. Quæres secundò, an gratia habitualis sit propria unionis hypostatica? Respondeo non esse proprietatem physicam, sed duntaxat moralem. Primo, quia proprietates physicae ex aliqua forma seu natura profuentes, ad illam disponunt, & quamvis sint etiæ posteriores in genere causa effi- cientis, eam tamen precedunt in genere cause materialis & dispositiva, ut docet S. Thomas hic art. 13. ad 2. ubi sic ait: *Calor qui fuit dispositio ad formam ignis, est effectus proficiens à forma ignis jam praæexistens.* Sed gratia habitualis indita animæ Christi à primo instanti conceptionis, non fuit dispositio physica ad unionem hypostaticam, ut constat ex supra dictis: Ergo non potest dici pro- prietas physica illius.

Secundò, Proprietates physicae debent dimanare ab aliqua natura quæ ad illas se habeat per modum principij radicalis: Sed ex humanitate & subsisten- tia Verbi ipsi unita, non constitutur tertia aliqua natura: Ergo gratia habitualis non se habet ut proprietas physica respectu unionis hypostaticæ. Unde solum potest dici proprietas moralis illius, quia est ei connaturaliter debita, & quia decuit humanitatè à Verbo assumptam, exornari gratia habituali. Et in hoc sensu intelligendum est S. Thomas, dum ait hic artic. 13. quod *gratia habitualis sequitur unionem, ut proprietas connaturalis.* Unde sicut in ejus doctrina, quam habet qu. 5. de potentia artic. 5. motus circularis ecclii, quamvis ei naturalis sit, & debitus, non tamen ab eo dimanat per sim- plicem resultantiam, sed nova actione ab intelligentia motrice efficitur. Ita etiam, tamen gratia habitualis, titulus connaturalitatis, & decentiae, seu congruitatis, debeatur anima Christi, virtute unionis hypostaticæ, tamen per simplicem resultantiam ab ea non dimanavit, sicut proprietates emanantes solent ab essentia, sed per diversam omnino actionem, ab ea quæ subsistentia Verbi unita fuit natura humana, Deus eam produxit, nimirum per educationem, per quam educta fuit è potentia obedientiali humanitatis Christi, in eodem instanti quo illa fuit unita personalitati Verbi Divini. Quare si- cut Augustinus ait: quod *Deus erat in Angelis simul condens naturam, & largiens gratiam,* quamvis distinctis actionibus substantia Angelorum, & gratia ei à primo instanti creationis indita, producet fuit. Ita similiter dici potest, quod Deus erat in Christo simul conjungens Verbo naturam humana, & largiens ei gratiam; quamvis actio unitiva, & producio gratia habitualis, sint actiones omnino diversæ, quia illæ in eodem incarnationis momento fuerunt exercitæ.

10. Quæres tertio, an Christus in primo instanti sua conceptionis, ad gratiam habitualem ei tunc inditam, per actum liberi arbitrij se disposuerit? Respondeo affirmativè, cum S. Thoma infra qu. 34. art. 3. in corp. ubi sic discurrat: *Christus in primo instanti sua conceptionis sanctificatus fuit per gratiam:* Est autem duplex sanctificatio, una quidem adulorum, qui secundum proprium actum sanctificantur; alia autem puerorum, qui non sanctificantur secundum proprium actum fidei, sed secundum fidem parentum vel Ecclesie. Prima autem sanctificatio est perfectior quam secunda, sicut actus est perfectior quam habitus, & quod est per se eo quod est per aliud.

aliud. Cum ergo sanctificatio Christi fuerit perfectissima (quia sic sanctificatus est, ut esset aliorum sanctificator) consequens est, quod ipse secundum proprium motum liberi arbitrij in Deum fuerit sanctificatus.

Confirmatur: Christus in primo instanti conceptionis debuit recipere gratiam habitualem modo æquè perfecto ac ille quo Angeli & Adamus in primo instanti creationis illam receperunt: Sed Angeli & Adamus tunc ad eam se disposuerunt per motum liberi arbitrij; nam in tractatu de Angelis ostendimus, omnes Angelos receperisse gratiam habitualem per propriam dispositionem, & ad eam se preparasse per actum charitatis, quem in primo instanti creationis elicuerunt. De Adamo vero docet S. Thomas 1. p. qu. 95. art. 1. illum in primo instanti consensisse gratiam, subindeque per motum & consummum liberi arbitrij ad eam se preparasse: Ergo similiter Christus per motum liberi arbitrij se dispositus ad gratiam habitualem, quam in primo instanti conceptionis accepit. Nihil enim vetat quod dispositio & forma sint in eodem instanti, quia antecessio temporalis inter dispositionem & formam non requiritur, sed sufficit prioritas nature & causalitatis, ut patet in exemplis adductis, & in augmento gratia, quod justo rependitur in eodem momento quo elicuntur actus intensior habituali praæexistente. Non obest etiam, quod Christus in primo creationis momento gratiam habitualem titulo connaturalitatis receperit, hoc enim non impedit, quin eam tunc alio titulo, physica scilicet dispositionis, obtinere potuerit; sicut licet gloria corporis ei connaturaliter deberetur, eam tamen titulum meriti recepit, ut infra dicemus, cum de merito Christi.

11. Quæres quartò, an gratia habitualis fuit necessaria in Christo ad elicendos actus supernaturales & meritorios?

Respondeo illam fuisse necessariam, ut illos actus elicet connaturaliter: quia ut aliquis actus fiat connaturaliter, supponere debet in subiecto naturam, & ab ea tanquam à principio radicali procedere: Sed gratia habitualis est id quod in ordine supernaturali tenet locum nature: Ergo ut actus supernaturales & meritorios fierent à Christo connaturaliter, necessaria erat gratia habitualis.

Confirmatur: Ad connaturalitatem illorum actuum non sufficiebant virtutes infusæ, & auxilia ordinis supernaturalis: Ergo gratia habitualis ad id necessaria erat. Consequens patet, Antecedens vero, quantum ad primam partem, sic ostenditur. Actus supernaturales, ut connaturaliter elicentur, non solum petunt principium proximum, sed etiam radicale sui ordinis: Sed virtutes infusæ non sunt radicale, sed proximum principium actuum supernaturalium: Ergo illæ non sufficiebant, ut actus supernaturales connaturaliter à Christo elicentur, sed insuper requirebatur gratia habitualis, quæ est principium radicale vite supernaturalis.

12. Quod vero etiam auxilium transiens ordinis supernaturalis, non sufficeret ad illorum actuum connaturalitatem, probatur ratione D. Thomæ 1. 2. qu. 110. art. 2. Agens naturale non potest ad suum finem inclinari perfectè, nisi præter actualem motionem inclinetur in suum actum, per formam permanentem, quapropter naturæ author agentibus naturalibus, præter actualem motionem, formas permanentes dedit: Ergo pariter, ut agens supernaturalis, perfecta connaturalitate suos actus eliciat, debet ratione formæ permanentis ad illos inclinari.

III. Pars.

13. Dixi gratiam habitualem fuisse in Christo necessariam, ad elicendos actus supernaturales & meritorios connaturaliter, quia præternaturaliter, & de potentia Dei absoluta, eos poterat elicere sine illa, ratione auxilij actualis ordinis supernaturalis, supplenti vicem principij radicalis illius ordinis; sicut in visione Pauli auxilium transiens supplevit habitum luminis gloriae, & sicut in peccatore fideli, actus supernaturales fidei & spei sunt sine gratia habituali, cum solo auxilio ordinis supernaturalis, supplente vices principij radicalis.

14. Dices: Actus vitales ordinis naturalis, ut intellectus & voluntio, tam essentialiter dependent ab anima, ut à nullo alio principio procedere possint: Ergo pariter actus supernaturales & meritorios, cum sint vitales vitalitate supernaturali, tantum & tam essentialiter habent à gratia habituali dependentiam, ut à nullo auxilio actuali ordinis supernaturalis fieri possint.

Sed nego Consequentiam & paritatem, gratia enim habitualis, etiæ gerat vices naturæ, in ordine supernaturali, non tamen ita rigorose habet rationem naturæ, sicut anima rationalis; non enim in se immediate recipit proprietates ordinis supernaturalis, sicut anima rationalis proprietates suas, nempe intellectum & voluntatem: Unde quamvis actus vitales ordinis naturalis, ab anima essentialiter dependant, actus tamen vitales ordinis supernaturalis, à gratia habituali non dependent essentialiter, sed tantum connaturaliter, id est quando juxta modum ipsius connaturalem & ordinariam, ab illa elicuntur.

CAPUT X.

De perfectione gratiae Christi.

1. **G**ratia habitualis Christi, tripliciter considerari potest, primo ut est accidentis physicum, & per ordinem quem dicit ad subiectum in quo recipitur. Secundò in esse gratiae, & penes ordinem ad effectus ad quos se extendit. Tertiò in esse moris, & secundum valorem & moralem & situationem quam habet. Hoc presupposito.

Dico primò: Gratia habitualis Christi, ut est accidentis physicum, seu qualitas in subiecto recepta, non est infinita gradualiter seu intensive.

2. Probatur, tum quia non potest dari qualitas infinitè intensa, ut suppono ex Philosophia Thomistica: Tum etiam, quia cum gratia sit radix luminis gloriae, & ad visionem beatificam connaturaliter ordinatur, gratia infinita in esse physico, deberetur lumen gloriae & visus similiter infinita, quæ videretur Deus quantum visibilis est, subindeque comprehendetur, quod est impossibile. Addo quod quamvis qualitas infinitè intensa esset, possibilis, nullum tamen de facto dari infinitum, ex Scriptura colligitur, quæ asserit Sapient. 11. Deum omnia fecisse in numero, pondere, & mensura.

3. Dico secundò, Gratia Christi in ratione gratiae infinita est.

Probatur: Gratia sub ratione gratiae pensatur per ordinem ad effectus ad quos se extendit, vel extendere potest: Sed gratia Christi, quantum est de se, potest se extendere ad infinitos effectus, nempe ad infinitorum hominum redemptiōnem & sanctificationem: eo quod gratia reveratur in Christo tanquam in capite: Ergo gratia Christi

C in

in ratione gratia considerata, infinita dici potest.

4. Dico tertio, Gratiæ Christi, in esse moris considerata, infinita dici debet, quia est conjuncta cum supposito divino, ex qua conjunctione dignitatem quandam & excellentiam habet infinitam; cùm ratione illius habeat quod sit principium quo & formale operationis infinitè meritoria & satisfactoria, ut patebit infra, cùm de merito & satisfaciōne Christi.

5. C. Objicies primò contra prīmā conclusionem: Causa quæ continet virtualiter infinitos effectus, physicè infinita est: Sed gratiæ Christi virtualiter continet infinitos effectus, nempè infinitorum hominum redēptionem & sanctificationem, quam causare potest, ut in secunda conclusione diximus: Ergo est physicè & gradualiter infinita.

Respondeo Majorem esse veram de causa principali, non verò de instrumentalis: gratia autem habitualis Christi, seu humanitas Christi sanctificata per gratiam habitualē, non est causa principalis, sed duntaxat instrumentalis sanctificationis hominum; unde ut possit sanctificare infinitos homines sine termino, necesse non est quod forma aliqua physica permanente afficiatur, ratione cuius omnem gratiam, quam cauſare potest, virtualiter contineat, sed sufficit quod possit elevari per motionem transuentem, à causa principali impressam.

6. Objicies secundò contra secundam conclusionem: Nihil potest esse majus infinito: Sed potest dari major gratia, etiam in esse gratia, quam sit gratia Christi habitualis: Ergo hæc in esse gratia infinita non est. Minor probatur: Gratia Christi non se extendit ad merendam incarnationem Patris, vel Spiritus Sancti, nec etiam ad causandam gratiam Angelis & primis parentibus in statu innocentia, ut infra ostendemus: Sed Deus potuit conferre gratiam, quæ ad omnes illos effectus se extenderet: Ergo potuit causare gratiam majorem in esse gratia, quam sit illa qua humanitatē Christi communicata fuit.

Respondeo negando Minorem, & ad ejus probationem dico, gratiam Christi, quantum est ex parte sua, habuisse sufficientem virtutem ad merendam incarnationem Patris & Spiritus Sancti, & similiiter ad causandam gratiam in Angelis & primis parentibus; quia ramen Christus de facto non ordinavit propria merita ex gratia procedentia, ad tales effectus, de facto non se extendit ad illos.

7. Objicies tertio contra tertiam conclusionem: Gratia habitualis non est principium infiniti valoris operum Christi Domini, sed principium hujusmodi valoris est ipsummet suppositum Verbi Divini, ut patebit infra, cùm de satisfactione Christi: Ergo ex illo capite non potest dici infinita in esse moris.

Respondeo quod licet suppositum Verbi Divini sit principium radicale & remotum operum Christi Domini, & infiniti valoris illorum; gratia tamen est principium formale & proximum illorum, & ex conjunctione ad personam Verbi haurit dignitatem infinitam, ex qua opera Christi, infinitum valorem habent. Idem cum proportione precedentum est de gloria Christi, illa enim pariter habet infinitum valorem & estimabilitatem ex conjunctione ad Verbum, & ex eo quod actibus meritoris Christi, qui in genere moris sunt valoris infiniti, correspōdet.

Consecraria precedentis doctrina.

8. Ex dictis inferes primò, gratiam Christi,

potentia Dei absoluta, posse esse majorem intensivę: cùm enim potentia divina infinita sit sumpli-

citer, nullo finito termino coarctari potest: Sed gratia Christi intensivę finita est, ut conclusione prima demonstravimus: Ergo de potentia Dei absolute potest magis intendi, & in esse physico esse perfectior.

9. Nec valet si dicas, quod licet non repugnat ex parte Dei, cuius potentia infinita est, gratiam Christi magis intendi, repugnat tamen ex parte subjecti, quod non est capax majoris gratia. Nam contra hoc est, quod licet potentia naturalis animæ Christi sit finita & limitata, ut potè proportionata ejus entitati, in qua sola fundatur; obedientialis tamen per quam gratia recipitur, est omnino illimitata & infinita terminativa, cùm fundetur in potentia Creatoris, potentis elevare creaturam suam ultra quemlibet terminum, ut rectè S.Thomas qu.19. de verit. art. 3. ad 3. ubi dicit: *Potentiam naturalem ad recipientum, posse totam impleri, non autem potentiam obedientie, quæ extenditur in infinitum syncategoreticè.*

10. Inferes secundò, duplēcē esse in Christo plenitudinem gratia, minime subiectivam & formalem: nam ut docet S.Thomas hic art. 10. plenitudo subiectiva gratia ea dicitur, quæ se tenet ex parte subiecti, quando scilicet subiectum habet omnem gratiam, ad ejus statum seu officium pertinente, & a divina sapientia & providentia praेordinatam & preparatam: Hanc autem gratiam Christum habere, manifestum est, cùm in eo sit gratia Capitis & Redemptoris, ad quam electus est. Plenitudo verò gratia formalis ea est, quæ se tenet ex parte gratia, quando scilicet habetur in tanta excellentiā & intensiōne quæ potest haberi de potentia ordinaria; & hanc quoque fuisse in Christo probat S.Doctor art. 9. duplēcē ratione supra insinuata. Prima est: Quod propinquius est principio influenti, & magis participat de ejus influxu, ut aēr propinquior igni, vel soli, est calidior & lucidior: Atqui nulla excogitari potest major unio cum Deo, qui est principium gratia, quam unio hypostatica Christi: Ergo nulla major est possibilis connaturaliter gratia. Unde Hieronymus in cap. 11. Isaiae: *Quia in ipso complacuit plenitudinem Divinitatis habitare corporaliter, nequam per partes, in ceteris sanctis, sed iuxta Evangelium quod Hebreo sermone scriptum legunt Nazarei, descendit super eum omnis fons Domini.* Secunda ratio est: Gratia data est Christo, ut capiti & fortis, ex quo ad omnes alios transfundatur: Sicut ergo nihil lucidius sole, nihil calidius igne, connaturaliter esse potest, quia ex sole lux omnis, & ex igne calor derivatur, sic Christi gratia debet esse in summo.

11. Tertiam addit rationem idem S.Doctor art. 12. ubi sic discurrit: *Mensura unicuique præfigitur, per comparationem ad suum finem, sicut non est major gravitas, quam gravitas terra, quia non potest esse inferior locus loco terra: finis autem gratia est unio creature rationalis ad Deum: non potest autem esse nec intelligi major unio creature rationalis ad Deum, quam quæ est in persona, & ideo gratia Christi pertinet ad summam mensuram gratia.*

12. Ex his intelliges, plenitudinem gratia formalem esse propriam Christo, cùm ille solus habeat gratiam in maxima excellentia & intensiōne quæ haberi potest, de lege Dei ordinaria; non verò plenitudinem subiectivam, cùm plures sancti habuerint omnem gratiam, ad statum & officium ad quod vocati fuerint, pertinentē. Unde S.Thomas hic art. 10. ad 1. *Beata Virgo est plena gratia, non ex parte ipsius gratia,*

gratia, quia non habuit gratiam in summa excellentia quæ potest haberi, nec ad omnes effectus gratia, sed dicitur fuisse plena gratia, per comparationem ad ipsam, quia scilicet habebat gratiam sufficientem ad statum illum ad quem erat à Deo electa, ut scilicet esset Mater unigeniti ejus. Et similiter Stephanus dicitur plenus gratia, quia habebat gratiam sufficientem ad hoc quod esset idonus minister & testis Dei, ad quod erat electus. Et idem dicendum de aliis.

13. Inferes tertio, in Christo fuisse plenitudinem gratia, tam intensivam, quam extensivam. Tunc enim forma aliqua habet plenitudinem intensivam, cùm reperitur in summo gradu perfectionis, sicut calor est plenè in igne, & lux in sole; tunc verò habet plenitudinem extensivam, cùm se extendit ad omnes suos effectus sibi proprios; ut vita est plenè in homine, quia in eo sunt omnes vivendi modi, non in brutis, quæ non vivunt vita intellectuali, nec in plantis, quæ non vivunt vita sensitivā: Atqui gratia habitualis in Christo est in summo gradu possibili, secundum statum connaturalē, & de lege Dei ordinaria, ut consecratio præcedenti tripli ratione ostendimus; & in eo habet omnes suos effectus connaturaliter possibiles, ut sunt remissio contrarij, scilicet peccati, sanctificatio proprij subiecti, & aliorum hominum, cùm sit gratia capitis; potestque quantum est de se, se extendere ad sanctificationem infinitorum hominum & Angelorum, si possibiles essent: Ergo plenitudo intensiva & extensiva gaudet. Ex quo.

14. Inferes quartò, gratiam Christi habitualē intensiōne superasse totam gratiam Angelorum & hominum simul sumptorum: quia gratia est in Christo tanquam in capite, à quo in omnes creaturas intellectuales derivatur, vel derivari potest; & sicut lux in sole, & aqua in fonte: unde sicut sol plus lucis habet, quam quavis lucida inferiora, & fons plus aquæ, quam rivi omnes ad quos ab ipso aqua defluit: ita & Christus, de cuius plenitudine omnes accepimus, plures habet gradus gratia habitualis, quam omnes Angeli & homines collectivè sumptū. Quare S.Thomas infra qu. 35. art. 5. ait quod *Christus in primo instanti sue conceptionis accepit non solum tantam gratiam, quantam comprehensores habent, sed etiam omnibus comprehensoribus majorem.*

CAPUT XI.

An in Christo sint omnes virtutes, omnia dona, & omnes gratia gratis data?

1. **D**ico primò, omnes virtutes Theologicas, vel morales per se infusas, esse in Christo, excepta fide, spe, & poenitentia.

Prima pars patet, quia hujusmodi virtutes connectuntur cum gratia habituali, ut proprietates ejus, eamque semper comitantur; unde sicut gratia habitualis fuit in Christo, ita & illæ virtutes. Addo quod, habitus virtutum dantur ad connaturaliter & suaviter operandum, imò habitus supernaturales dantur ad simpliciter posse operari: Ergo ut Christus connaturaliter operaretur, & eliceret opera supernaturalia, meritoria & satisfactoria, à Deo illi infusi sunt habitus virtutum supernaturalium.

Secunda verò pars probatur ratione D.Thomas hic art. 3. & 4. Virtutes quæ repugnant visioni beatissimae.

III. Pars.

tificæ, vel unioni hypostaticæ, non fuerunt in Christo, cùm anima ejus à primo instanti sua conceptionis unita fuerit personalitati Verbi, & viderit divinam essentiam: Sed fides cùm sit de rebus obscurè cognitis repugnat clara Dei visioni; & spes, cùm sit de bono nondum habito & posse, cùm ejus fructuōne incompōsibilis est: Similiter poenitentia, cùm sit dolor de peccato, non alieno, sed proprio, cum unione hypostatica, qua, ut infra patet, hominem reddit ab intrinseco impeccabilem, stare nequit: Ergo nec fides, nec spes, nec poenitentia, fuerunt in Christo.

2. Dico secundò: In Christo fuerunt omnia dona Spiritus Sancti.

Probatur, tum quia dona illa consecuntur gratiam habitualē, quia plenissimè & perfectissimè fuit in Christo. Tum etiam quia illa sunt perfectiores quædam potentiarum animæ, prout sunt mobiles à Spiritu Sancto: Sed anima Christi perfectè movebatur à Spiritu Sancto, juxta illud Luca 4. *Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est à Iordanē, & agebatur a Spiritu in deserto:* Ergo in Christo fuerunt omnia dona Spiritus Sancti.

3. Dico tertio: in Christo fuerunt omnes gratia gratis data. Ita D.Thomas hic art. 7. ubi id probatum ex Augustino epist. ad Dardanum dicente, quod sicut in capite sunt omnes sensus, ita in Christo fuerunt omnes gratia. Tum etiam, quia gratia gratis data ad hoc communicantur, ut Evangelij Doctor fidem quam annuntiat, signis confirmet, & verbis persuadet: Ergo in perfectissimo & excellentissimo fidei Prædicatore & Doctore, qualis fuit Christus, omnes illæ gratia reperiuntur debent.

4. Dico quartò etiam virtutes morales, quæ propriis nostris actibus acquiruntur, fuisse in Christo.

Probatur: Appetitus sensitivus Christi, cùm esset ejusdem rationis cum nostro, non erat, ratione propriæ entitatis, completere & perfectè inclinatus ad actum naturalē honestum, unde ut promptè illum eliceret, forma superaddita indigebat: Sed hec non poterat esse alia, quam virtus acquisita; nam unio hypostatica, cùm non sit operativa, non potest esse forma inclinans in actus honestos; gratia verò habitualis, & virtutes infusæ, ipsam consequentes, solum in actus supernaturales, inclinant: Ergo Christus virtute naturali indigebat ad elicendos actus naturales honestos.

Confirmatur: Erant in intellectu Christi scientiae naturales: Ergo & virtutes morales in ejus voluntate. Consequentia pater, tum ex parte rationis: tum etiam, quia voluntas Christi non minus debebat perfici in ordine ad bonum, quam ejus intellectus in ordine ad verum.

5. Objicies primò: Virtutes morales acquisitæ ponuntur ad refrænandas passiones immoderatas: Sed ha passiones nec fuerunt nec potuerunt esse in Christo, cùm illæ orientur à fomere, qui nec fuit in Christo, nec esse potuit: Ergo in Christo non fuerunt virtutes morales acquisitæ.

Respondeo virtutes morales acquisitæ ad refrænandas passiones, secundariò & ex consequenti, ut si videlicet eas in subiecto immoderatas invenerint, moderentur; per se primò verò solum disponere appetitum ad faciliter & promptè eligendū in propriis materiis, conformiter ad rectam rationem. Unde in primis parentibus in statu innocentia, fuerunt hujusmodi virtutes per accidens infusæ, in quibus tamen in eo statu, nulla erat immoderata passio, cùm per

C. 2. donum